

ارتباط سوره قدر با امام زمان(عج) / شب قدر تا چه زمانی ادامه دارد

شب قدر در هر سال و تا برپایی قیامت ادامه دارد، پس باید صاحب شب قدر که بعد از پیامبر اکرم(ص) اوصیاء معصوم آن بزرگوار هستند، نیز برای همیشه وجود داشته باشند، وگرنه فرشتگان بر چه کسی فرود آیند و کتاب تقدیر را نزد چه کسی بکشایند؟!

شب قدر در هر سال و تا برپایی قیامت ادامه دارد، پس باید صاحب شب قدر که بعد از پیامبر اکرم(ص) اوصیاء معصوم آن بزرگوار هستند، نیز برای همیشه وجود داشته باشند، وگرنه فرشتگان بر چه کسی فرود آیند و کتاب تقدیر را نزد چه کسی بکشایند؟!

به گزارش خبرنگار آیین و اندیشه خبرگزاری فارس، آنچه از آیات سوره مبارکه قدر و روایات معتبری که در تفسیر آن وارد شده، استفاده می‌شود این است که فرشتگان در شب قدر، مقدرات یک سال را نزد «ولی مطلق زمان» می‌آورند و بر او عرضه می‌کنند. این واقعیت از نخستین روز خلقت بوده و بر نخستین پیامبر و وصی او نازل می‌شده و تا قیام قیامت ادامه دارد. (1) زیرا زمین از نخستین روز آفرینش تا برپایی قیامت بی‌حجت نخواهد بود و خداوند در شب قدر، مقدرات امور عالم را به وسیله ملائکه و روح که اعظم ملائکه است، نزد آن حجت بر زمین (خواه پیامبر باشد و خواه وصی او) می‌فرستد.

مرکز مطالعات و پاسخگویی به شبهات حوزه علمیه قم در یادداشتی که در اختیار خبرگزاری فارس قرار داده است، به رابطه «شب قدر و امام زمان(عج)» اشاره کرده است که در ادامه می‌آید:

در صدر اسلام، در زمان حیات رسول خدا(ص)، محل نزول فرشتگان آستان آن حضرت بوده است و این امر مورد قبول همگان است و پس از آن حضرت به محضر امیرالمؤمنین(ع) و سپس ائمه اطهار(ع) یکی پس از دیگری و امروزه به محضر امام زمان حضرت ولی عصر مهدی موعود(عج) نازل می‌شوند و در هر سال تکرار می‌شود و انقطاعی ندارد، چنانچه از ظاهر آیه شریفه «تَنْزِيلُ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ» نیز تداوم این امر استفاده می‌شود، زیرا «تنزل» فعل مضارع بوده که دلالت بر استمرار و پیوستگی دارد، یعنی فرشتگان و روح، پیوسته و همواره فرود می‌آیند. (2)

رشیدالدین میبیدی مفسر معروف اهل سنت می‌گوید: برخی گفته‌اند: این شب قدر در روزگاران پیامبر اکرم(ص) بود، سپس از میان رفت، اما چنین نیست، زیرا که همه اصحاب پیامبر(ص) و علمای اسلام معتقدند که شب قدر تا قیام قیامت باقی است. (3)

عالم جلیل‌القدر، طبرسی صاحب تفسیر مجمع البیان نیز روایتی را از ابوذر غفاری نقل می‌کند که گفت: به رسول خدا(ص) گفتم: ای پیامبر، آیا شب قدر و نزول فرشتگان در آن شب، تنها در زمان پیامبران وجود دارد و چون پیامبران از دنیا رفتند، دیگر شب قدری وجود ندارد؟ فرمود: بلکه شب قدر تا قیام قیامت هست. (4)

در اصول کافی در ضمن حدیثی از قول امام صادق(ع) چنین آمده است: علی(ع) غالباً می‌فرمود: که هر گاه دو تن از اصحاب نزد پیامبر بودند و آن حضرت سوره «قدر» را با خشوع و گریه تلاوت می‌کرد، می‌گفتند: چه قدر در برابر این سوره حساسی؟ می‌فرمود: این حساسیت برای چیزی است که چشمانم(فرشتگان را در شب قدر) دیده و دلم(بیان هر امر حکیم را در آن شب) فهمیده و پس از من جان این مرد اشاره به (علی(ع)) آن را دریافت خواهد کرد. آن‌ها می‌گفتند: تو چه دیده‌ای و او چه خواهد دید؟ پیامبر(ص) در پاسخ آن‌ها روی خاک می‌نوشت: «تَنْزِيلُ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ فِيهَا يَأْتِنُ رَبَّهُمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ» آنگاه می‌فرمود: پس از اینکه خدای متعال فرموده است: مِنْ كُلِّ أَمْرٍ آیا چیزی باقی خواهد بود؟ می‌گفتند: نه، می‌فرمود: در شب‌های قدر بعد از من هم آن امر نازل می‌شود؟

می‌گفتند: آری! می‌فرمود: بر چه کسی نازل می‌شود؟ می‌گفتند: نمی‌دانیم، پیامبر(ص) دست بر سر من می‌گذاشت و می‌فرمود: اگر نمی‌دانید، بدانید، آن شخص پس از من این مرد است. (5)

بنابراین وقتی شب قدر در هر سال و تا برپایی قیامت ادامه دارد، پس باید صاحب شب قدر که بعد از پیامبر اکرم(ص) اوصیاء معصوم آن بزرگوار هستند، نیز برای همیشه وجود داشته باشند، چنانچه در احادیث وارد شده است. (6) وگرنه فرشتگان بر چه کسی فرود آیند و کتاب تقدیر را نزد چه کسی بکشایند و مجاری امور را به اذن خدا به چه کسی، بسپارند؟ همان‌گونه که قرآن تا قیام قیامت هست، حجت خدا در زمین نیز باید وجود داشته باشد و معلوم است که پس از رحلت پیامبر اکرم(ص) این منصب و مقام به اوصیای او واگذار شده است.

علی(ع) درباره وجود شب قدر در هر سال و وجود حجت خدا و صاحب آن شب در هر عصر فرمود: ان لیلة القدر فی کلّ سنة و انه ینزل فی تلك اللیلة امر السنة و ان لذلك الأمر ولاتاً بعد رسول الله(ص)، شب قدر در هر سالی هست، در این شب امور همه سال (و تقدیرها و سرنوشت‌ها) فرو فرستاده می‌شود، پس از درگذشت پیامبر(ص) نیز این شب صاحبانی دارد.

جالب اینجا است که در تفسیر حدیث ثقلین حتی اهل سنت نیز در مواردی به این حقیقت اعتراف کرده‌اند که وقتی قرآن برای همیشه تا قیامت هست باید از عترت پیامبر نیز که در این حدیث «عدل» قرآن‌اند کسی تا قیامت باشند، ابن حجر مکی شافعی در کتاب «الصواعق المحرقة» می‌گوید: احادیثی که از پیامبر(ص) رسیده و در آن‌ها تأکید شده است، بر پیروی از خاندان پیامبر و چنگ زدن به هدایت آنان، می‌فهماند که همیشه تا قیامت کسی از خاندان پیامبر وجود دارد که شایسته رهبری و هدایت است، چنان که قرآن نیز تا قیامت راهبر و هادی است و برای همین (که همیشه کسی از ایشان در جهان است) آنان سبب ایمنی و بقاء اهل زمین اند...» (7).

حدیث ثقلین علاوه بر اثبات اصل امامت، تداوم آن را نیز اثبات می‌کند، زیرا در حدیث تصریح شده که قرآن و عترت ابداً قابل جدایی نبوده و از هم جدا نمی‌شوند و تا قیامت که در حوض کوثر بر رسول خدا وارد شوند، از هم جدا نمی‌شوند.

وقتی قرآن تا قیامت باقی است، قهرماً عترت نیز باقی خواهد بود، لذا تمسک به هر دو لازم است و تفرقه بین آن دو باعث ضلالت و هلاکت می‌شود و اگر رهبر و امام و پیشوایی از عترت در زمین نباشد، مقدرات امور هر سال در شب قدر بر چه کسی نازل شود؟ و ملائکه بر چه کسی نازل می‌شوند؟

مرحوم میرحامد حسین قدس سرّه نیز از همین طریق، حدیث ثقلین را نه تنها دلیل بر امامت علی(ع) و امامت ائمه اثنا عشر(ع) به طور عموم گرفته است، بلکه آن را به طور اخص، دلیل بر امامت امام زمان(عج) گرفته است، چون بقای عترت با قرآن تا قیامت به وسیله حضرت ولی عصر(عج) خواهد بود، زیرا شهادت سایر ائمه(ع) مسلم و قطعی است. (8)

پس قرآن، شب قدر و وجود مقدس انسان کامل که حجت خدا در زمین است، با هم ارتباط تنگاتنگ و ناگسستنی دارند و از مجموع آن چه گفته شد به روشنی معلوم شد که صاحب شب قدر در زمان ما حضرت ولی عصر حجت بن الحسن المهدی(عج) است و اوست که حجت خدا و وصی اوصیاء و خلیفه رسول الله(ص) و معصوم از هر گناه و پلیدی است و تنها اوست که لیاقت چنین مقامی را دارد و گرنه مردم شأنیت و شایستگی چنین کاری ندارند که ملائکه یا ملک اعظم در شب قدر هر سال به نزد آن‌ها فرود آیند و تقدیر امور را در محضر آن‌ها انجام دهند، پس ناچار باید شخص معصوم و انسانی کامل به عنوان حجت و خلیفه خدا در زمین وجود داشته باشد تا این تقدیر امت و جهان در محضر او انجام گیرد، آن شخص یا پیامبر است یا وصی پیامبر و چون پیامبر اکرم و سایر جانشینان و اوصیا پیامبر اکرم(ص) رحلت کرده و از دنیا رفته‌اند، قهرماً باید حضرت حجه ابن الحسن(ع) زنده باشد و ملائکه بر او نازل شوند و تقدیر امور تا یک سال را رقم بزنند. (9)

*پی‌نوشت‌ها:

1. اصول کافی، کتاب الحجّه، ج2، باب فی شأن «انا انزلنا».
2. سیمای آفتاب، ص264، حبیب الله طاهری.
3. کشف المراد، ج10، ص559.
4. «جاءت الروایة عن ابي ذر أنه قال قلت يا رسول الله ليلة القدر هي شيء تكون على عهد الأنبياء ينزل فيها فإذا قبضوا رفعت قال لا بل هي إلى يوم القيامة» (مجمع البيان، ج10، ص518).
5. کافی، کتاب الحجّه، باب فی شأن «انا انزلناه»، حدیث 5.
6. همان، حدیث 7.
7. به نقل از: عباقات الانوار، ج3، ص151، میرحامد حسین هندی(ره).
8. همان، ص65-66.

9. سیمای آفتاب، حبیب‌الله طاهری، ص 268.